

Nam. XIV. P. T. 25.
144
2 D. B. V.
DISSE^TRAT^O JVRIDICA *Pri. 21. num. 25.*
1704 13

RESERVATIONE HYPOTHECÆ AVEN- DITORE FACTA IN SECV- RITATEM PRETII RESIDVI.

Quam
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDERICO

WILHELMO,

REGNI BORUSSICI, ELECTORATUS ET PRO-
VINCIARUM BRANDENBURG. HEREDE, &c. &c.

In Regia Academia Fridericiana
AVTORITATE ILLVSTRIS JCTORVM ORDINIS,

PRÆSIDE

DN. CHRISTIANO OTTONE

MYLIO, J.V.D.

D. 23. Januarit Anno M DCCIV.

Eruditorum Examini

subiectet

KÖNIGLICHE
UNIVERS.
ZU HALLE

JOHANNES NICOLAUS

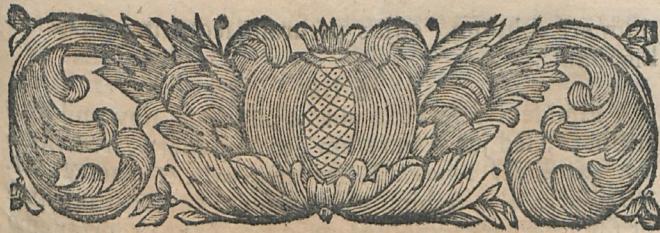
MOLLWIZIUS.

Blanckenburgo-Schwartzburgicus.

H. L. Q. C.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
Typis JOHANN. GRUNERI, Acad. Typogr. 1704.

§. I.

Atura commerciorum, alienationis *Necessitas*
necessitas, & venditoris utilitas
caueolarum
haud semper concedunt eligere em-
in venditione
torem, qui paratam solvit pecuni-
rerum.
am, sed fidem habere sapienter est ne-
cessum. Cum autem emtor, cuius
vires ignoramus, interdum speci-
em viri boni, ejusque qui solven-
do esse dicitur, habeat, quam de se suaque fide p̄æcon-
ceptam opinionem lingua ad fallendum instructa firma-
re didicit; interdum tempore contractus euidem bo-
nis abunder, sed adversa postea fortuna, vel sua culpa,
qui prior fuit, esse desinat: Hinc omni sibi modo ven-
ditor prospicere debet, ne defraudetur, ac in concursu
creditorum ab aliis, qui potius jus habent, excludatur, &
ita suam venditionem in gratuitum contractum mutare
teneatur.

§. II.

Leges æque ac Dd. h̄c varias suppeditant caute- *Utilis est re-*
las v. l. 16. ff. de peric. rei vend. l. 20. ff. de precario. conf. Illuſtr. ſervatio hy-
Dominus STRYKJUS de Cauſ. Contr. ex quibus non negli- potbecke.
genda est reservatio hypothecæ in re vendita, donec pre-

A 2 tium

tium erit solutum , cujus naturam sequentes theses exhibebunt.

Quod reservatio?

§. III.

Equidem reservatio alias dicitur, de novo nil juris tribuere, sed jus reservatum præsupponere : v. BARBOSÆ Axiom. sub vocabulo Reservatio. ax. 1. & 2. MEVIUS. P. VIII. dec. 62. n. 2. & hinc videtur, quod venditor non possit sibi reservare hypothecam, quam in re propria nemo habet per l. 29. ff. de pign. act. l. 45. ff. de R. J. Verum quia reservatio nostra respicit futuram rei qualitatem, ubi aliena fiet, & ita quasi conditionem transferendi dominii continet, atque ab ipsa lege hoc vocabulum in nostro casu approbatum reperitur vid. ORD. Proc. Magd. cap. XLIX. class. i. §. 2. illud retinendum erit, & denotat retentionem s. exceptionem cuiusdam juris, ac limitationem s. conditionem venditionis : Germ. Verkäufer bedinget sich die hypothec an den verkaufften Hause bis zu Abtrag des Rauff Gelds.

Quid hypotheca?

§. IV.

Quid sub hypotheca intelligamus, cuivis patebit, sc. jus in re creditoris in securitatem debiti constitutum. conf. GOEDDEUS ad l. 238. S. 2. ff. de V. S. & Dd. ad tit. ff. de Pign. & Hyp.

Explicatio
Thematis.

§. V.

Ne autem de quavis hypothecæ reservatione venditioni adjecta accipiatur nostra dissertatio, adjecimus verba: in re vendita donec pretium erit solutum, s. in securitatem pretii residuit. Quo ipso excludimus casus, ubi venditor stipulatur hypothecam, vel generalem in omnibus bonis emtoris pro pretio vid. BERLICH. P. I. concl. 64. n. 37. & ibi alleg. vel in re vendita specialem in favorem tertii, scilicet sui creditoris, vel ejus cui emtor debet. Quamvis enīm hoc ultimum pactum in præ-

præjudicium creditorum anteriorem generalem hypothecam in emtoris bonis habentium, valere quidam negent, exinde quod emtor non possit recedere à pacto, quo omnia bona adhuc acquirenda obligavit, nec in fraudem hypothecæ anterioris jus acquirendum repudiare. *a. l. 45. pr. ff. de Jure fisci*: Nihilominus recte afferitur contrarium, quod enim in d. l. disponitur, illud agit de fraude debitoris, quæ huic pacto per se non ineft, nec competit jus aliquod emtori, quo absolutam rei translationem à venditore exigere possit, si hic alter contrahere nolit. Et ex contractu modificativo, uti loquitur *MERLINUS* in *Tr. de Pign. & hyp. L. IV. qv. 23.* non nisi modificativum jus acquiritur tam emtori quam ipsius creditoribus. *Conf. NEGUSANTIUS de Pign. & hyp. P. IV. n. 34.* Intelligimus ergo h. l. conventionem inter venditorem & emtorem initam, ut tamdiu res vendita venditori sit oppignorata, donec pretium erit solutum.

§. VI.

Hanc etenim reservationem cuilibet emtioni *Reservatio venditioni* non inesse, nec à legibus tacitam venditori *hypothecæ* hypothecam regulariter tribui, constat. *vid. l. 16. ff. de in venditioni rem verso l. 1. & 2. ff. de rebus eorum qui sub tut. ORD. PROC. non in est, nisi MAGD. d. §. 2. & SAX. tit. XLIX. §. Ingleichen COVARUV. expatio.*

L. 1. Var. ref. c. 7. n. 2. PINELLUS ad l. 1. C. de bon. mat. P. 3. n. 55. NEGUS. c. l. n. 35. CHRISTIN. Vol. 1. Dec. 159. quia cessante lege tacita quoque hypotheca cessat vid. Illust. Dn. STRYK IUS de J. A. F. Sect. II. m. 5. §. 2. quamvis MERLINUS ad d. Tr. Dec. 72. dicat, quod venditio habeat reservationem hypothecæ in ventre. Nec defendi potest opinio LAUTERBACHII quando in Tit. ff. de Privil. Cred. p. m. 587. ait: quo venditor in re vendita sibi tacitam hypothecam reservavit. Potius hæc reservatio in consensu

A 3 con-

Exceptio in contrahentium consistit; exceptionem tamen facit in rusticō. *rustico ORD. PROC. MAGD. d. l. §. 5. j. ORD. Pol. Magd. c. 29. §. 3. sine dubio propter simplicitatem rusticorum, ob quam multum in jure habent favorem vid. l. 2. ff. si quis in jus voc. l. 7. §. 4. ff. de Jurisdictione. Idem in Saxonia observari dicit RAUCHB. L. I. qu. 6. n. 7. MOLLERUS ad P. I. Conf. 28. n. 31. BERLICH. P. I. concl. 64. RICHTER. de Privil. Cred. Cap. II. m. I. n. 45. contrarium vero statuit CARPZ. ad P. II. C. 23. def. 19. Et dum ab utraque parte ad judicata provocatur, perpetua ac universalis observantia non erit, sed res eo recidit, ut allegans eam probare tenetur, cum tacita hypotheca non competit nisi ex lege vel consuetudine, hæc autem facti esse dicatur.*

S. VII.

Qualis con- Sicuti vero contractus emtionis venditionis non est perfectus, nisi postquam uterque consenserit, quamvis non uno tempore consensus exprimatur; ita quoque in hac reservatione emtoris æque ac vendoris consensus est necessarius, ab utraque parte utcunque declaratus, non tamen simultaneus. Ast quæritur num instrumento emtionis inserta reservatio hypothecæ consensu contrahentium apposita præsumatur? Et videtur omnino quod sic, maxime quando subscriptio accessit v. l. 26. §. 1. ff. de pign. Magis dubium est, si emtor æque ac vendor consensum de re pro certo pretio tradenda expresserint, ita ut contractus sit perfectus, probationis gratia autem v. l. 4. ff. de pign. Notarium vel alium rogaverint, ut instrumentum emtionis conficiat in optima juris forma, vel, er soll den Rauff auf das schärfeste einrichten / nulla mentione facta reservandæ hypothecæ, & subsecuta postea traditione instrumentum à Notario consecutum, reservationemque hypothecæ

Casus specia-
lis,

CON-

continens , ab utroque contrahentium tandem subscribatur , & ponamus , emtorem jam ante perfectum emtionem generaliter omnia sua bona futura aliis oppignorasse , num hi existente concursu creditorum emtoris postponendi erunt venditori ? Negamus , eo ipso enim , quod contrahentes à Notario desiderarent confectionem instrumenti , non mox se obligarunt , ut omnia , quæ scriberet , agnoscere velint , & ita emtor hypothecam nondum constituit , nec ratihabitio subsequuta , uti alias l. 16. ff. de pign. & hyp. hoc loco in tertii præjudicium retro valebit ; dum autem res emta pure in dominium emtoris transiit , creditores ejus mox jus habent quæsitum , quod rem afficit . A tempore subscriptionis tamen ius hypothecæ venditor habebit .

Conf. NEGUS. c. l. n. 40. BRUNNEM. ad l. 16. ff. de pign. n. 3.

§. VIII.

Ipsos pacientes quod attinet , quilibet venditor sibi *Quis posset* rete reservat hypothecam , etiam is qui alieno nomine *reservare* vendit , nec speciali mandato ad reservandum instructus est , a. l. 2. C. per quas pers. Conf. SCHILTERUS ad ff. Exerc. XXXIII. ubi præjudicium : quod creditor consentientibus concreditoribus domum debitoris vendens in utilitatem omnium creditorum valide reservaverit hypothecam . Eodem modo ab omni emtore , etiam à *Num omnibus* procuratore , cuius mandato ad emendum dato potest *emtor oppi-* *gnorare* , *in* *ff. d. procurat.* validè regulariter oppigno- ratur res emta donec pretium sit solutum . Et quamvis jure Civili in minore , juxta l. i. & 2. ff. de rebus eorum *Num minori* imperiali rescripto opus sit , excepto casu , si ille cum fisco contrahat . a. l. 2. hoc tamen ad alium emtorem nullo modo erit extendendum . Maxime quia non tam

t in
29.
ob
quis
nia
ad
pri-
PZ.
ca-
on
te-
ex
on
m-
o-
ris
ue
m
cæ
vi-
io
or
io
s,
el
i-
s
x
n
æ

in promissione emtoris & ejus obligatione, quam in conditione ac modo, sub quo contractus celebratus est, nec non in onere à venditore ante traditionem dominii rei venditæ imposito fundamentum æquitatis, quæ venditorem aliis præferri jubet, quærendum est: modo emtio venditio alio vito non laboret.

§. IX.

*Contractus
præ supponi-
tur validus,*

*In quibus
nam rebus & l. 9. §. 1. ff. de pign. l. 4. ff. que res pign. vel. hyp. & que in venditionibus bonis non sunt, nec oppignorari possint l. 6. C. si res alpe-
na. l. 6. C. que res pign. obl. Conf. DONELLUS de Pign. & Hyp. C. 8. pr.*

Siquidem tam respectu personarum contrahentium, quam quoad rem venditam semper validum præsupponimus contraftum; hoc enim sublato, hypotheca quoque evanescit, quæ sine obligatione non contrahitur a. l. 4. ff. de pign. & l. 16. pr. ff. d. fide Regula alias à Dd. traditur, quod omnia quæ in bonis oppignorantis sunt & vendi possunt, oppignorari queant per venditionibus bonis non sunt, nec oppignorari possint l. 6. C. si res alpe- na. l. 6. C. que res pign. obl. Conf. DONELLUS de Pign. & Hyp. C. 8. pr. Et ita de nostra reservatione hypothecæ dicere licebit, quod in omni venditione apponi possit, sive res vendenda sit mobilis vid. RICHTER. d. Privil. Cred. c. II. m. 1. n. 40. ubi prejudicium immobilia, al- lodialis vel feudalium, conf. ORD. Proc. Magd. d. l. §. 3. etiam in rebus utensilibus, quas maritus emit hoc pacto, ut donec pro iis pretium solveretur, sint oppignoratae Conf. RAUCHB. Lib. I. qv. 6. n. 47. Dissent. HARTM. PISTOR. L. I. qv. 31. n. 33. Non tamen uno sed diverso modo,

§. X.

*De emtore
ante investi-
turam judi-
cialis rem
alteriven-
dente.*

Sæpius contingit in Saxonia, ubi dominium rerum immobilia non nisi accedente resignatione dominii & subsequente investitura judiciali transfertur L. I. art. 34. sum. 2. & Dec. Elect. 61. ut primus emtor non dum acquisito dominio rem iterum vendat. Quod si igitur fingatur

tingamus, Cajum emisse rem à Marcello, & antequam
de ea investitus fuit, eandem Titio cum reservatione
hypothecæ vendidisse.

§. XI.

Investiturâ adhuc secutâ antequam lis oritur, va-
lidam esse istam reservationem, nullum dubium est, *Affirmatur*
quia etiam aliena res oppignorari potest sub condicio- *sive investi-*
ne, si sua erit, vid. l. 16. S. 7. ff. de pign. & hyp. & rei alie-
næ oppignoratio convalescit, si postea dominus factus
vid. l. 41. ff. de pign. act. l. 22. ff. de pign. l. 5. C. si res aliena.
maxime si res tempore oppignorationis oppignoran-
ti fuit debita l. i. ff. de pign. & hyp. Accedit quod ante
traditionem & judicialeм resignationem fieri debeat
reservatio, prout infra docebitur. Sed ponamus *sive non*
hanc quæstionem esse nondum subsecuta investitura &
translatione dominii: Iridem valebit hypotheca, & Ti-
tius actione hypothecaria conveniri poterit, *conf. BALD.* *Tam quoad*
in l. 3. C. de R. V. id quod etiam locum habet, contra *emorem*
Sempronium ad quem postea pretio nondum soluto *quam tertio-*
posseſſio pervenit: huic enim firmius & potius jus *um posseſſio-*
non competit, quam quod à Titio habet, apud quem *rem*
res fuit cum onere hypothecæ Cajo ex reservatione
competentis. Sicut ergo is, qui in infiriori jure pos-
sideret, actione Publiciana tenetur, ita quoque Sempro-
nium actione hypothecaria teneri fas est, & dum Ti-
tius iusto titulo & bona fide rem habuit, ea in ejus bo-
nis fuit *conf. l. 52. ff. de A.R. D.* per consequens eam op-
pignorare potuit *jx. l. 1. ff. de pign.* Nec non Sempro-
ni creditores, quibus ejus bona etiam futura, ante- *& emtoris*
quam rem istam à Titio accepit, generali hypotheca
fuerē obligata, in concursu cum Cajo huic erunt post-

B

pot

ponendi, eorum enim hypotheca rem à Titio quæstam aliter & magis afficere non potuit, quam quatenus in bonis Sempronii fuit, fuit autem jure pignoris onerata.

§. XII.

An reservatio extra judicialis va-
leat? de jure Civilis
quoad allo-
dialia

etiam ratio-
ne prelatio-
nis

Ex his jam aliquatenus patebit, quid sentiendum de ista controversia: Num reservatio hypothecæ à venditore facta sine consensu judicis valeat? Bona allodialia, nam de feudis infra dicendum est, jure Civili indistincte sive sunt mobilia sive immobilia sine consensu judicis valide oppignorantur, nam nuda conventione hypotheca contrahitur l. 4. ff. de pign. & hyp. Ergo etiam in hac nostra reservatione judiciali consensu non opus est; Et quamvis juxta LL. Romanas publica hypotheca privatæ præferatur l. u. C. qui pot. in pign. attamen vendor privatim sibi reservans hypothecam, quoad pretium residuum, omnibus emtoris creditoribus hypothecarii, etiamsi instrumentis publice confessi nitantur, erit præponendus, quia in nostro casu jus prælationis maxime eo nititur, quod cum onere pignoris ad emtorem transferit, & ad satisfactionem, sine qua dominium non transit, pertineat v. l. 2. ff. de rebus eorum, l. 5. §. 18. ff. de tributoria. act

§. XIII.

Jus Saxonum-
cum judicia-
le quam Electorale, inter mobiles & immobiles distin-
tem requirit
oppignora-
tionem
immobilium.

E contrario Jus Saxonum, non minus Provincia-
le quam Electorale, inter mobiles & immobiles distin-
guendo, in illis nullam solennitatem judicialem, in
his autem magistratus autoritatem desiderat, tam quo-
ad causandam actionem hypothecariam, quam quo-
ad privilegium prælationis, ut dicit CARPZ. ad P. 2. C.
23. def. 1. j. &c. Lib. I. art. 8. MOLLER. ad d. C. qui pro-
voca-

vocat ad antiquam observantiem. v. post. Weichbild sub
rubr. Genteine tägl. Urtheil Tit. Verpfändung der Gü-
ter durch schlechte Handschrift add. ORD. Proc. Magd.
antiquam de anno 1652. tit. 50. n. 5. Weil denn nach Sach-
sen-Recht. RAUCHB. l. i. qv. 6. n. 14. j. Dee. Elect. 60. Ex-
inde igitur gravis, uti eam appellat BERLICH. P. 2. Concl. Num idem
29. n. 56. orta est controversia, num in Saxonia ad no- h. l. dicen-
stram quoque reservationem quoad immobilia consen- dum.
sus judicis requiratur? Eadem quæstio erit de Jure
Magdeburgico. a. ORD. Proc. Magd. de anno 1686. Cap.
XLIX. cl. 3. §. 46. Et quia pro affirmativa æque ac ne-
gativa multæ afferuntur rationes, eas excerptas & in
unum collectas h̄c subjecere licet.

§. XIV

Quo magis autem status controversiæ appareat, *Status con-
troversiæ.*
præmonendum est, in eo omnes consentire, quod no-
mina, specifica, & verbis expressa approbatio re-
servatæ hypothecæ non sit necessaria, sed sufficiat in-
strumentum emtionis, cui hæc reservatio inserta, si-
gillo aut subscriptione judicis esse confirmatum velli-
bro judiciali s. actis publicis traditum. Vid. BERLICH.
c. 1. MOLLERUS c. 1. & L. I. Sem. c. 4. CARPZ. ad d. Conf. 23.
Def. 16. Nec de eo lis est, quando traditio judicialis non
dum secuta, tunc enim penes venditorem adhuc est
dominium & exinde fruitur jure prælationis MAR-
TIN. ad Ord. Proc. Sax. tit. 42. §. 3. n. 2. imo hypothe-
cam adhuc reservare potest. Verum ponendus est
talis casus, ubi contractu extrajudicialiter celebrato
& hypothecâ reservatâ, postea vel nullo emtionis do-
cumento oblato, vel in eo ab Advocato omisso istâ clau-
sula, vendor in judicio rem emtori tradidit & domi-
nium resignavit, ita ut judici, dum in alienationem &

traditionem consensit, de hac reservatione facta non
constiterit.

§. XV.

Rationes pro affirmativa Ii, qui consensum judicis necessarium esse statuant, deducunt Primum argumentum ex d. *Const. 23. &c.* ejus generalitate, à prohibita oppignoratione ad prohibitionem reservatæ hypothecæ, quod sicuti nemo sine licentia judicis hypothecam in bonis mobilibus constitueret potest, sc. ut omnes effectus habeat, ita ne hoc liceat fieri per pactum in contractu emtionis venditionis. Quam consequentiam ulterius probare tentant ex l. i. §. fin. ff. *de rebus eorum qui sub &c.* quasi respiciendum sit ad tempus dominii acquisiti, & quicquid tunc requiritur, antea quoque observandum, seu, quicquid juris in oppignoratione, illud quoque in reservatione hypothecæ. Ildum argum. est desumptum à ratione prohibitæ oppignorationis, ne sc. re pluribus obligatae creditores decipientur v. d. *Const. 23.* quam etiam in nostro casu, si rem venditam alius, qui premium nondum solutum esse ignorat, fibi oppignorari curat, & hinc eandem juris dispositionem adesse ajunt; maxime cum favor tertii, istius nempe creditoris concurrat, cui renunciare vel aliquid detrahere contrahentes nequeant. III. Provocant ad observantiam & judicata. *Vid. BERLICH. & MOLLER. all. II.*

§. XVI.

Pro negativa Contraria autem opinio à Dd. his firmatur rationibus. I. Quod quilibet possit contractui emtionis venditionis pactum adjicere, & hoc validum esse oporteat, etiam si alias non valeat, hunc in finem, ut propter continentiam cum contractu hic subsistat, quia vendor non

non vendidisset, nisi tali fuisset fretus conventione per l.
§. 3. ult. C. de pact. inter emt. & vend. §. l. 13. pr. ff. comm.
præd. Huic argumento affine est quando II. dicunt quod
talis reservatio pars sit contractus, et ita una conven-
tio. vid. PINELLUS ad l. i. C. de bon. matern. P. 3. n. 52.
emtio venditio autem rerum immobilium etiam sine
judiciali solennitate valeat. L. l. art. 34. conf. Addit.
Weichb. sub rubr. von kauffen und verkauffen tit. Was
ein Mann kaufft ic, nec liceat unum contractum pro
parte acceptare & pro parte repudiare. vid. WESEN.
Conf. 232. n. 13. III. quod venditor non nisi cum hac reser-
vatione fidem habuerit, & si hæc satisfactio corruer-
atque fides habita cesseret, nec dominium in emto-
rem sit translatum a. §. vendit. J. de Rer. div. IV. quod
d. Conf. 23. loquatur de debitore sua bona oppignoran-
te, & hæc juris statutarii dispositio, à jure communis
devians, non sit trahenda ad nostrum casum, ubi res
emta antequam emtoris fit, obligatur, & non nisi sub
hac conditione ad eum transit. V. Æque ac differenti-
entes allegant, sæpius ita à JGris fuisse judicatum. vid.
CARPZ. c. l. def. 16. & L. IV. Resp. 27. RICHTER. de Privileg.
Cred. c. 2. m. 1. n. 41. PHILIPP. ad Dec. Elect. 63. n. 7. WE-
SEN. P. 1. conf. 93. RAUCHB. L. I. qv. 6. MARTIN. ad Ord.
Proc. Sax. Tit. XLII. §. 2. n. 12.

§. XVII.

Ex his diversis opinionibus, quænam æquitati & *Quænam
juri convenientior* sit, facile, ni fallimur, dijudicandum *opinio prioris*
est, ubi posteriorem præferre non dubitamus. Videamus
enim fontem, ex quo hæc reservata hypotheca poti-
simum suum vigorem & vim habet. Verba *Ordin. Proc.*
Sax. Tit. 42. §. 2. hæc sunt: Da auch einer etwas ver-
kaufft/

kaufft / und ihm alsbald bey solchen Kauff auff den Gu-
te/ ehe er es dem Käuffer tradiret und einräumet / ein
beständiges Unterpfand wegen des hinterstelligen Kauff
Geldes vorbehält/ soll er ic. UbiLLator simpliciter loqui-
tur, nulla mentione consensus judicialis facta, & requirit
reservationem fieri in continentia antequam res tradita,
& dominium resignatum est: notum autem est quod,
sicuti nulla lege exigitur, contractum in judicio fieri,
ita quoque nunquam fere in loco judicii contrahant,
sed perfecto jam contractu ad transferendum domi-
nium iste judicii proponi & hoc resignari soleat. Dum
ergo lex ante traditionem judiciale reservationem
fieri suadet , extrajudiciale quoque validam esse
simul affirmat. Amplius hoc colligi pooste ex ver-
bis antea allegata mox subsequentibus : In Erwe-
gung / daß der Schuldner solch Gut bald anfangs mit
dem Onere und Beding überkommen/daz es dem Ver-
käuffer verpfändet seyn solte ic. in quibus fundamen-
tum antecedentis decisionis subministrat & id ponit 1) in
conditione & lege contractui à venditore adjecta, sub
qua ad emtorem res transit, ita ut nec momento fuerit
simpliciter dominus. conf. l. 2. ff. & rebus eorum qui &c.
JOSEPH. de SESSE Decis. Regni Arragon. LXXII. n. 12. 2)
quod emtoris creditores in bona ejus potius jus non
habeant quam ipse debitor. Simul ac autem 3) istam
ante judiciale traditionem reservatam hypothecam
dicit onus , eo ipso concedit hoc etiam antea rem affi-
cere & ei inhärere: ex quo ulterius sequitur quod non
in judiciali demum traditione vires suas consequatur
ista reservatio. Proinde tam quoad emtorem & ejus
heredes quam quoad ipsius creditores & alios posseflo-
res

res nullus judicis consensus requiritur. Cum enim ipse debitor sua bona extra judicialiter in Saxonia oppignorans & ejus heredes nil contra eam hypothecam excipere possint v. d. Cons. Elect. 23. multo magis h. l. valide tenebuntur, ut omnis dolus evitetur & sola bona fides observetur. vid. l. i. §. 1. ff. de act. emti. Reliquos autem obligari exinde constat, quod onera realia ad omnes transeant. Magis nostræ assertionis veritas in lucem prodibit, si tam dissentientium rationes, quam eas, quibus nostras refellere student, discutiemus.

S. XVIII.

Quoad Imam nostræ sententiæ rationem' conce- Defensio rationum pro negativa
dunt, liberum cuique esse, ut res suas quibus cunque libuerit conditionibus vendat, sed negant id fieri posse absque solennitate legali, sicuti cuique liberum est arbitriū de rebus suis per ultimam voluntatem disponendi & tamen solennitate hac indiget. Verū enim vero quam fallax hæc à testamento ad emtionis venditionis contractum sit argumentatio, in aprico est, non solum quia in ultimis voluntatibus major fraus, ne adulterinæ sint, metuenda, quam' in nostro casu, ubi ipsi contrahentes ab utraque parte in hanc resetvationem consentiunt; sed etiam quia ibi adest dispositio legis, quod neglecta solennitate testamentum corruere debeat, nullibi autem reservationem sine judicis licentia fieri prohibitum reperitur. Et dum hanc reservationem dicunt conditionem venditionis, quid aliud affirmant, quam quod si illa non subsistat, nec hæc ad effectum pervenire queat a. l. 31. ff. de O. & A. j. l. 38. §. 1. ff. de A. vel A. P. id quod tamen negant, convicti axiomate juris, quod semper conventio aliquid operari debeat & pro ea defendenda.

da, juris interpretatio sit facienda. Insuper in hoc casu id quod alias stricti juris est, non esse attendendum apparet ex al. l. 13. ff. comm. pred. nec ad rem facit, num stricto jure pacta invalida alias dicantur ex prohibitione juris gentium, an vero ex prohibitione Juris Civilis, etiam si ponamus cum BERLICHIO c. l. facilius contra istam veniri, id quod tamen simpliciter concedere merito dubitamus: sufficit enim etiam contra hanc, quamvis difficultius, veniri posse. Accedit, quod lex aliud suadeat.

§. XIX.

IIdam rationem negant, duos contractus, unum principalem & alterum accessorium, & illum absque hoc subsistere posse, statuentes, quem in finem allegant l. 7. §. 5. & 6. ff. de pactis & l. 1. §. fin. ff. de rebus eorum. Cum autem consensus venditoris runc sit restrictus ad istam modificationem, & pacta, quae legem dant contractui, huic inesse dicantur d. §. 5. l. 7. ff. de pactis non video cur non hoc loco unum tantum contractum individuum adesse dicendum sit. Textus obstantes nil contra nos probant l. 7. enim tantum dicit contractum vel ex toto vel ex parte pacto mutari posse, haec mutatio autem novam exigit conventionem. Et ex l. 1. tanquam jure singulari, contra juris regulas v. l. 2. ff. cod. nullum argumentum ad alios casus valet, prout eleganter id deducit, & l. 1. iniquitatem ostendit PELLUS d. l. quam tantam reputavit MATIENSUS l. 2. tit. 3. lib. 5. recop. glossa l. n. 17. ut dixerit, le contrarium judicaturum in Regno Castellæ, quia ibi textus juris Civilis non ut leges sed ut responsa prudentum, quatenus morali & æqua ratione ducuntur, servarentur. vid. NON. ACOST 4 de Priv. Cred. Reg. 2. ampl. 4. n. 6.

§. XX.

§. XXI.

Ad IIIitiam nil amplius regerunt. IVto argumento objiciunt, statuta quoq; esse extendenda, ubi ratio dispositionis est expressa, hoc autem in *Conf. 23.* factum esse. Resp. Hoc non procedit contra jus commune & fortiori rem juris rationem, qualem pro venditore militare ipsa iura agnoscent, quod non nisi cum onere emitor rem acceperit v. l. 2. ORD. PROC. SAX. e. 1. Et ita adhuc salvae sunt rationes & fundamenta opinionis negativæ.

§. XXI.

Contrariorum argumentorum debilitas mox patet. Ad Imum enim negatur consequentia ab op-
pignoratione bonorum debitoris ad reservationem
hypothecæ in re vendita, & ejus probatio ex d. l. 1. de-
sumta est nimis subtilis, nec secundum ea, quæ sæpius
dicta sunt, procedit in omnibus casibus. Ita quoad II.
diversa subest ratio. MOLLERUS equidem c. l. n. ii. ean-
dem statuit, ita loquens. Taceo quod si contraria opinio ad-
mitteretur, futurum esset, ut non pauci in his terris deciperen-
tur. Cum enim non rarum sit, ut bona immobilia hoc pacto
vendantur & tradantur, ut integrum pretium, tanquam pe-
cuniam creditam sub usuris emtor penes se ad tempus conveni-
tum retineat, bona autem eadem pro pretio venditor interim
ex instrumento contractus obligata sibi habeat, non esset pro-
fecto difficile emptori & possessori, illa ipsa bona aliis quoque
priorum hypothecam extra judicium contractam ignorantibus, in
iudicio possea, tanquam à nexu pignoris prorsus libera, obli-
gare, & sic creditores simul & judices ipsos circumvenire.
Verum enim vero quis non videt, eadem facilitate læ-
di posse alium creditorem, etiam si judicialiter facta sit
reservatio, si instrumentum contractus vel acta judi-
cialia non inspicit, & eodem modo eum se cure agere,

C

ii

si privatum instrumentum emtionis & quietantias super
pretio soluto sibi edi curat, cum nunquam fere venditio re-
rum immobilium, nisi sint viliores, celebretur, quae non
in scriptura redigatur, nec facile emitur, etiam rusticus,
sine judiciali quietantia & abdicatione ohne Quittung
und Verzicht/pretium solvat. Imo ipsum venditorem a-
dire & eum hac de re interrogare potest, quod si enim hic
iuris suum reservatum occultet, illo contra interrogan-
tem ob presumptiōnēm doli uti non poterit. Et casus
sunt plane diversi, atque ex parte vendoris accedit,
contraria ratio æquitatis: Hinc eandem, solam, & ad æ-
quatam rationem adesse recte negamus, ut taceam, quod
intenditas rationis nil operetur in singularibus contra
iuris commune, maxime in odiosis, & ubi contrarium ju-
ris argumentum obstat, vid supra §. 17. Omne omnino
dubium cessaret, si Ordinatio Proc. Saxon. Anno 1699. no-
viter compilata, publicata esset, ibi enim tit. XLI. in pri-
ma classe sub n. 3. ita dicitur: Das rückständige Kauf-
geldt/es sey gleich An- oder Tagezeit Gelder / wenn des-
wegen der Verkäufer bey dem Kauf ihm nur die hypo-
thec oder das Eigenthumb an den verkaufften Stück
vor oder auch außer Gericht vor behalten.

§. XXII.

Supereft Tertium ab exemplo deductum. Ast uni-
cūra ab omnibus allegatur, quod si recte consideramus,
deprehendimus illud tantum consistere in nuda deli-
beratione JCTorum, ita enim MOLLERUS ad d. Conf. 23.
n. 5. Sed his omnibus non obstantibus in proposita questione con-
trarium verius puto, & ita in curiali iudicio Lipsiensi me pre-
fente conclusum scio, in causa creditorum Petri Verken. Cum
enim unus ex illis predium quoddam suum Petro Vercken ven-
didisset, reservata sibi hypotheca pro residuo pretio in instru-
men-

mento venditiones, ex eoque sub sigillo publico Judicij ejus loci, in quo preedium situm erat, producō, Domini Assessores Judicij Curialis intelligrent contractum totum venditionis, & sic hypothecam quoque in eo constitutam, judici fuisse insinuatum, unanimi consensu concluserunt, venditorem in revenditā reliquis creditoribus preferendum esse; alias autem, si illa solennitas judicialis non intervenisset, hypothecam illi, quod non solvendo esset debitor, aut difficulter saltem exigi posset, haud quam profuturam putabant. Obtinet hīc, salvo istius Curiae respectu, quod HARTM. PISTOR. L. IV. qv. 25. n. 17. monet, in judiciis, in quibus plenius deliberandi spatium non supereſt, multa obiter tractari. Et ab eo allegatus FAB. de MONTE in Tr. de emt. vend. dicit: ideo īāpe errari; notum enim est, quam multæ causæ brevi temporis spatio 4. sc. vel 5. dierum, in dicta curia deciduntur. Cumque nostræ opinioni accedant JCTi Wittebergenses & Jenenses nec non Domini Scabini Lipsienses, variοs casus in terminis ita incidentes, v. Dd. §. 16. citatos, illa omnino verior est præsumenda, quia verius & magis integrum est judicium, quod multorum, quam quod unius aut alterius sententia comprobatur, & opinionum varietate stante ea est sequenda, quæ magis æquitati convenit, & à rigore discedit. v. BARBOSÆ Axiom. L. XIII. c. 28. ax. 1. & 4. conf. Excell. Domini THOMASII. Diff. de Jure Consuetudinis & Observantie.

§. XXIII.

Nunc ad feuda transimus, ubi quæſtio movetur, an *In feudi an-* Domini vel agnatorum consensus sit necessarius ad hanc *Domini con-* reservationem? Quoad ipsum dominum feudi & qua-*ſens* sit ne- tenus ejus subest præjudicium, num sc. feudo ad eum *cessarius*, devoluto istud pretium residuum solvere teneatur, & absque ejus consensu, si emtor pretium non solvat, ad

G 2 pigno-

*Affirmatur pignoris distractionem perveniri possit &c. domini
quatenus ejus consensum omnino requirimus, quamvis id neget BER-
pro iudicium LICHUS P. I. concl. 64. Siquidem natura feudi haec est ut
vasallus domino nocere, & feudum onerare nullo mo-
do queat, nisi ipsius consensus accedat, idque propter
proprietatem apud eum remanentem 2. F. 8. v. VULTE-
JUS de Feudis L. I. c. 10. n. 43. Jam autem domini jus, quod
habet in feudo ante venditionem, illud, prout tunc est,
afficit, ergo ipsi invito citra juris autoritatem adimi-
vel deterior reddi nequit. Nec consensum in aliena-
tionem datum, ad hanc reservatam hypothecam ex-
tendere licet, quia iste tantum respicit alienationem ju-
ris Vasalli, non domini, & ideo de non cogitatis mini-
me est accipiendus. conf. ALVAROTTUS ad 2. F. 55. pr. n. 15.
imo alienationem, quæ hanc oppignorationem seque-
retur, diversam esse à priori constat.*

§. XXIV.

*Qualis con-
sensus?*

Aliud erit, si ipsi contractus emtionis venditionis
in scripturam redactus, & pignus adjectum continens
offertur, addita generali quæstione, num in hanc alie-
nationem consentire velit, & ipse quoque generaliter
suum consensum declarat, etiam si in investitura nullam
pignoris reservati faciat mentionem: quia generalis
consensus etiam comprehendit ea quæ expresse sunt an-
nexa, & tacitus quoque sufficit. vid. STRUVIUS in Synt.
Jur. Feud. c. 13. apb. 2. n. 1. SIVENDEND. ad J. Ritt. Lucubr.
Feud. Diff. 13. §. 14. Ita quoque nec in feudis mere he-
reditariis & alienabilibus necessarius erit. add. 2. F. 48. v.
Illustr. Dominus STRYKIUS in Exam. Feud. c. IV. qv. 53. item
in fructibus feudi perceptis, quippe qui habent natu-
ram allodii SWENDEND. c. l. §. 12. verb. Fructus faciendi
fuos.

suos. Item in feudo domino vendito cum tali clausula
conf. VULT. d. l. n. 43. circa finem.

§. XXV.

Consensum autem agnatorum sc. emtoris, (nam ad agnatorum consensum non ferunt, nil amplius spectat) hīc excludimus, quia non nisi, requiritus quoties ipsorum inter est, requiritur; & ideo etiam quo ad ipsos & alios impune negligitur & nihilominus ipse emtor ejusque heredes conf. STRYKII Exam. f. F. c. XIX. qv. 2. & 9. & agnati istud debitum solvere tenentur, at que æque ac alii possessores actione hypothecaria ad tradendam creditori possessionem conveniri possunt, emtoris quoque creditores hypothecarii venditori erunt postponendi. conf. CARPZ. L. IV. resp. 28. BERLICH. c. I.

§. XXVI.

Illud adhuc dubium restat, nūm quoad hos effectus Num Domini confeatus necessario adhiberi debeat? Nega- ni consensus adesse debeat tur. Quamvis enim CARPZ. P. 2. C. 23. def. 18. consen- domini absque distinctione casuum requirat. Conf. RICHT. Tr. d. Privileg. Cred. cap. IV. Eccl. 2. n. 263. ex ea ratio- ne, quod ille sit de substantia oppignorationis, cui ra- dicta aliad addit HARTM. PISTOR L. I. qn. 31. ex saepius citata l. i. defumtam: attamen oppignorationem simpli- cem seu ordinariam, à Vasallo feudum jam suo nomine possidente factam, à nostra reservata hypotheca etiam in feudo differre, nec ab una ad alteram concludendum esse, ipse CARPZOVIUS confitetur L. IV. Resp. 28. ibi oppignorationem feudi sine consensu agnatorum, vel simultaneè investitorum non valere affirmat illud autem in nostro casu tanquam speciali non procedere dicit, & hinc quamvis oppignoratio feudi sine consensu Domini non consistat, z. F. 55. nihil-

minus hæc reservata hypotheca erit valida, & ista legis dispositio adhunc specialem casum minimè trahenda. Ratio quoque, cur domini consensus aliás est necessarius, ne scilicet ipsi noceatur, h. l. cestat, ita ut salvo jure domini emtor vel ejus successor actione hypothecaria à venditore conveniri possit, ad consequendam feudi possessionem, donec ipsi ex fructibus vel aliunde satisfiat. Ipsa vero distractio pignoris s̄ invito domino fieri nequit, nisi alii creditores, quibus feudum cum consensu domini oppignoratum est, illam urgeant, ubi domino non nocebit, quisnam ex creditoribus alteri præferatur. conf. ORD. PROC. SAX. tiz. 45. §. Desgleichen v. Ipsi creditores autem vel generalem anteriorem vel specialem posteriorem, cum consensu domini imperatam hypothecam habentes plus juris in feudo habere non possunt, quam ipse emtor habuit a. l. 3. ff. de pign.

§. XXVII.

*Num reser-
vatio poſt
traditionem
fieri poſſit?*

Progradimur ad quæſtionem, quando & num ante vel post traditionem, vel in ipso traditionis actu reservatio fieri queat? In eo fere omnes Dd. consentiunt, quod post translationem dominii factam pignus in præjudicium creditorum anteriorum reservari nequeat, quia hi mox translato dominio jus quæſitum in re habent, cui nec venditor nec emtor aliquid detrahere poterit. Nec videndum quomodo contrarium possit statuere STRACH. Tr. de Decoct. P. ult. n. 6. in eo calu, quo post traditionem demum instrumentum emtionis venditionis conficitur cum clausula reservatæ hypothecæ, uti eum allegat ab eo dissentiens BERLICH. P. I. Concl. 64. n. 42. conf. §. 7. supra nisi ponamus, ad substantiam contractus vi conventionis ſcripturam requiri, vel ante contractum perfectum ſpe futuræ venditionis bey wahren den

den Tractaten traditionem nudam esse factam , tunc
enim dominium nondum est translatum, cum sine ani-
mo illud transferendi , & titulo habili non transeat.
Non solum autem hæc procedunt quoad creditores
anteriores, sed etiam posteriores meliorem hypothe-
cam , publicam sc. vel in Saxonia iudiciale haben-
tes. Nec tertius possessor ibi actione hypothecaria te-
nebitur, nisi judicialis consensus accederit, & quicquid
alias ad oppignorationem requiritur, b. l. quoque erit
necessarium ; omnes enim rationes, quas supra ad susti-
nendum extrajudiciale reservationem adduximus, ces-
sant, & imputet sibi venditor quod non melius sibi pro-
spexerit. v. l. 203. ff. de R. J. & l. 2. C. de Fuctis. ORD. Proc.
Magdeb. d. l. expresse ita loquitur : Welcher auff seinen
verkaufften Guthe es sein Lehn oder Erbe / ehe er dem
Käuffer dessen Eigenthumb und Lehn Gerichtlich über-
eignet und aufgelassen / ihm ein beständiges Unter-
pfand wegen des hinterstelligen Kauff- Geldes/ oder die
possess und den Eigenthumb gar daran/ so fort Anfangs
des Contracts, vorbehalten / c. & ORD. Process. Sax. c. l.
ita habet: und ihm alsbald bey solchen Kauffe auff den
Guthe / ehe ers dem Käuffer tradiret und einräumet.
proinde quoad jus nostrum Magdeburgicum & Saxo-
nicum nullum dubium remanet, & dum hoc æque
ac illud dominium non nisi per judiciale abdicatio-
nem transferri permittit, in aprico quoque erit sub-
traditione in ORD. Proc. Sax. intelligi non privatam at-
que nudam sed judiciale istam resignationem.

§. XXVIII.

Verūm quando Dd. hanc reservationem vel ante ^{Num} ante
traditionem, vel in ipso traditionis actu recte fieri di- ^{traditionem}
cunt, vid. Illust. Dn. STRIKIUS de C.C. Sect. III. c. 9. §. 24. & in ipso tra-
M.R.

ditionis
aetu:

Rationes du-
bitandi

Rationes de-
cidendi

MARTINI ad Ord. Pr. Sax. Tit. XLII. §. 2. n. 5. BERLICH. P. I.
Concl. 64. n. 40. PHILIPP. ad Dec. Elec. 63. n. 5. RICHT. de Pri-
vile. Credit. C. II. m. 1. n. 42. ZIEGL. ad d. ord. verb. ehe ers
dem Räuffer tradiret. posterius adhuc dubium vide-
tur, quoad jus prælationis quo alias anterioribus hy-
pothecariis emtoris præfertur, si longe ante traditio-
nis actum contractus fuerit perfectus, & de pretio fi-
des simpliciter habita. Ex hac ratione, quod eo casu
res vendita mox post pure contractam & perfectam em-
tionem emtori debeatur, & eo ipso in ejus bonis sit,
atque sicuti postea oppignorari potest ita quoque
sub priori hypotheca generali comprehendatur & eâ
afficiatur, & ex inde creditorum juri quæsito nil de-
trahi, nec hæc reservatio pars contractus & fides sub
conditione habita dici queat nisi emtor & vendor initio
vel in fine contractus vel mox post contractum de-
pignore convenient. Et in ORD. Process. Sax. dicitur als-
bald bey solchen Rauff: ubi dictio, als bald/æqui pollens
latin o vocabulo, incontinenti, videtur significare in in-
gressu contractus, vel ante eum, vel statim post, sicuti
alias in pactis contractui adjectis à JCtis in l. 7. ff. de
pactis. l. 13. C. eod. l. 3. C. de codil. edit. l. 21. C. d. usuris expo-
nitur. conf. Excell. Dn, BODINI Disp. de eo puod sit in conti-
nenti Cap. I, quam explicationem aliquatenus confir-
mare videtur subsequens particula, bey. Majus ad huc
dubium ex ORD. Proc. Magd. d. §. 3. sumi potest pro-
pter verba: so fort anfangs des Contracts,

§. XXIX.

Nihilominus quia hypotheca nuda conventione
constitui potest & h. l. juxta l. 2. ff. de rebus eorum. suam
vim & prælationem exinde maxime habet, quod cum
dominio pignus simul sit quæsitus h. e. emtor aliter
non

non fiat dominus, quam quod venditor simul habeat
pignus, & ita magis ad translationem dominii quam
ipsum contractum si respiciendum, haud absurdum est,
quod venditor, qui pro pretio residuo rem venditā qua-
si pignus retinere potest, & jure dominii, quamdiu illud
penes eum est, aliis creditoribus præfertur, imo rem
ipsam vindicare potest, in ipsa dominii translatione ab
hoc privilegio sub conditione reservatæ hypothecæ
recedens, hac sibi prospiciat & fruatur. Hinc in ipso tra-
ditionis actu hypothecam valide retineri statuimus.
Nec oppignoratio rei alienæ, quamvis oppignoranti
debeat, in præjudicium prioris domini amplius vale-
bit, quam quatenus oppignorans postea dominus fuit
factus. Et quia dictio, *in continenti*, variashabet inter-
pretationes, ideo temper pro substrata materia erit ac-
cipienda vid. *Excell. Dn. BODINVS d. I. & BARBOS.*
Axiom. L. IX. c. 49. axiom. i. nostramque explicationem ipsa
lex verbis mox subsequentibus ehe ers dem Räuffer
tradiret, suppeditavit. Quod vero attinet *Ord. Mard.*
notandum est, ibi duos haberi casus, quorum unus con-
tinet reservationem hypothecæ, alter reservationem
possessionis / & dominii: ad hunc pertinent verba,
so fort anfangs des contra&s;ts/ prior autem verbis an-
tecedentibus, ehe er dem Räuffer dessen Eigenthumb
und Lehn gerichtlich überignet und aufgelassen ihm ein
beständiges Unterpfand wegen des hinterstelligen Kauß-
Geldes vorbehalten / ex primitur. Id quod non solum
particula disjunctiva subsequens, oder / sed & §. 2. ante-
cedens suadet, ubi dicitur, quod si res vendita absque
reservatione tradatur, jus prælationis cesseret: ergo, argu-
mento à contrario desumpto, traditio cum reservatione
facta prærogativam operatur. Et dum in §. 5. voca-

D

bu-

bulo', Dominium , opponuntur verba bey dem Kauffe
atque dictioni, Hypothec, vocabulum, tradition, respondet,
ad duos casus §. 3. respicitur.

§. XXX.

Quibusnam
verbis?

Cæterum sicuti hypotheca verbis, generalibus, in-
definitis, & impro priis constituitur l. 3. §. fin. ff. qui pot.
in pign. NEGUS. P. III. m. 1. n. 3. seq. MERLIN. Dec. 50. n. 19.
& 20. ita h. l. ejusmodi verba sufficiunt e. lg. es sollen
1000. Gûlden außm Hause stehen bleiben. Item: er ha-
be ferner nichts an dem Hause als 100. Gûlden rückstân-
diges Kauffgeld zu prætendiren / nec præcise reser-
vationis & hypothecæ mentio fieri debet. Et ita accipien-
di sunt Dd. quando dicunt, quod vendor de expressa hy-
potheca sibi prospicere & nominatim eam reservare de-
beat. MARTIN. c. l. n. 6. PHILIPP. ad Dec. 63. pr. Num au-
tem verbis ore prolati, an vero Scriptura fiat pignoris
reservatio, nil interest.

§. XXXI.

Videamus nunc quid operetur? Multum refert, an
hac probat fides vendita emtoris facta, an vero in dominio vendito-
ris manserit, saepiusque de eo lis movetur, quia non
dominium &
dominium
translatum
constat, num fides de pretio habita nec ne. Quod si
igitur vendor rem tradiderit, & in securitatem pretii
hypothecam reservaverit, fidem esse habitam appetet,
& dominium translatum, unde venditori rei vindica-
tionem esse denegandam, & ita judicatum recte asserit
MEVILIS. P. IV. Dec. 280. conf. Illustr. Dominus STRYKILLUS
de C. C. S. II. c. 9. §. 24. Et magis certum est, quod pericu-
lum rei venditæ & oppignoratæ ad emtorem spectet. a.
l. 21. §. 2. ff. de pign. l. 6. & 9. C. de pign. act. conf. Magdebur-
gische Polizey-Ordn. cap. XXII. §. 4. MUDÆUS de Pign. &
Hyp. sub rubr. de Vi & Effectu Pign. & Hypoth.

§. XXXII.

iffel
det,

in-
pot.
19.
ellen
har-
tan-
erva-
ien-
a by-
de-
au-
oris

t, an-
lito-
non
od ii
retii
aret;
lica-
serit
XIIIS
icu-
et. a-
pur-
n. &

XII.

iffel
det,

§. XXXII.

Ulterius hæc reservatio producit jus reale pignoris *Operatur jus a. l. 5. §. 8. 17. & 18. ff. d. trib. act. & l. 7. C. qui potiores. l. 2. ff. de hypothece in rebus eorum quæ substitut. Ratio enim quæ in d. l. 2. objicitur l. 1. §. fin. sc. quod cum dominio pignus queratur, generalis est, & in minore tantum limitata. Afficit autem specialiter rem venditam, & ejus accessiones; l. 1. §. 2. l. 13. l. 26. §. 1. ff. de pign. l. 3. C. in quibus causis pign. MEVIUS P. VIII. dec. 214. BRUNNEM. ad. l. 16. ff. de pign. quare in solo vendito, & venditori oppignoraro, exstructa domus eidem quoque est obligata v. l. 16. §. 2. ff. de pign. & hyp. BALDUIN. de eadem materia Cap. X. HOFFMANN. de Jure rerum divid. C. III. sect. 3. apb. 3. E contrario. reliqua bona non afficit, & quamvis expressa conventione in iis hypotheca constitui queat in majorem securitatem pretii residui, id tamen cum solennitate legali h. e. consensu judicis in re immobili jure Sax. fieri debet, nec idem jus prælationis venditori competit, nec pacto contrahentium hoc effici potest. Hinc cum quidam venditor à re vendita recederet, & aliam rem substitutus ac in eam hypothecam antea in re vendita reservatam judicialiter transferri curaret, nullam habebat prioritatem, quam à die istius judicialiter factæ oppignorationis, ex Sententia Dominorū Scab. Lipl. M. Jan. 1695. in Henzschelischen Concurs zu Grimma.*

§. XXXIII.

Quum autem juxta l. 27. ff. de noxal. act. pignus nullum sit, h. e. inutile, cuius persecutio negatur, nec sine judicis autoritate possessionem pignori adipisci liceat l. 3. C. de pign. hinc venditori quoque concedenda sunt num uile & remedia, quibus jus suum persequi possit. Competit ei ex hoc jure reali utile interdictum Salvianum vid. MER-

Hinc nascitur interdictum Salvianum
actio hypothecaria

LIN. ad Tr. de Pign. & Hyp. Dec. S. Rot. Rom. 72. n. 8. et actio hypothecaria s. quasi Serviana §. 7. J. de Act. Quatenus illud obtineat, & quando id eligere sit consultius vid. Illstr. Dn. STRIK. de J. A. F. Seft. II. m. 5. §. 5. hanc autem non solum ipse venditor, sed etiam ejus successor universalis æque ac singularis a. l. fin. C. de hered. & act. vend. tam contra morosum emitorem, rem venditam possidentem, quam adversus tertium possessorem, l. 13. §. 3. & l. 16. §. 3. ff. de pign. & hyp. recte instituit, etiam si ille nondum sit excusus l. 14. C. eod. & Nov. 12. conf. STRIK. c. l. BERLICH. P. 2. C. 24. n. 67. CARPZ. P. 2. C. 18. d. 18. & L. II. Resp. 72. SCHNEIDEW. ad §. 6. J. de action. Contrarium tamen Juri Saxonico Electorali magis convenit propter ORD. PROC. SAX. Tit. XLIV. §. Denn obwohl verba enim ibi ita se habent ut de prædio specialiter oppignorato sint accipienda, licet observantia dilcrepet.

§ XXXIV.

Et venditor consequitur possessionem. Hisce remedii venditor consequitur rei venditæ possessionem, vid. l. 66. ff. de Encl. l. 10. ff. de pign. Qualis hæc sit & quæ nam commoda ex ea ad creditorem perveniant, de eo vid. BALDUIN. d. Tr. C. 15. & ex his non ultimum locum occupat jus retentionis propter alia debita venditori competens a. l. un. C. Etiam ob Chirogr. deb. Tandem ad ipsam rei venditæ & oppignoratae distractionem fit progressus. Quomodo hic sit procedendum, id exhibent Dd. ad Tit. ff. & C. de distr. pign. & de Jure Sax. conf. Excell. Dn. MENCK. Tr. Synopt. Pand. eod. tit. vide tamen quæ de feudo supra §. 26. dicta sunt.

§ XXXV.

Præter hypothecam habet venditor novum commodum ex sua reservatione sent. Ut plurimum tunc sit concursus creditorum, ubi venditor novum commodum ex sua reservatione sent.

Etio
is il-
vid.
non
ver-
end.
offi-
z. &
on-
c.l.
II.
ta-
ter
him
ato

litæ
alis
er-
ulti
de-
deb.
ra-
im,
ax.
en
ubi
one
en

sentit, sc. jus singulare prælationis quod ipsi sine hoc *prælatio-*
pacto non competit. Fundamentum hujus præro- *nisi vi hujus*
gativæ ex antea dictis patet. Venditor sc. in tali ca- *hypothecæ.*
su vel non vendidisset nisi ei, qui paratam solvisset pe- *Fundamen-*
cuniæ, vel fidem non habuisset, nisi hac reservata hy- *tum præro-*
potheca fretus, & ita dominium ad emtorem non tran- *garivæ*
sfit nisi cum onere hypothecæ, dumque hæc rem affi-
cit, antequam ad emtorem pervenit, hinc nec ipse em-
tor nec alius ab eo plus juris habere potest, quam in
ipsum est translatum: adeo, ut secundum strictam ju-
ris rationem res vendita quatenus eam hypotheca uffi-
cit, in tributum h. e. distributionem venire non debeat,
a. l. s. §. 8. 17. ff. de tribut. act. & l. s. C. qui pot. in pign. unde
tali venditori quasi jus separationis tribuit *BRUNNEM.*
de Concurs. Credit. c. V. §. 13. Ex hisce amplius fluit, quod
nullus creditorum venditori præferri possit, nisi qui
jus in re vendita ante hanc reservationem habuit, vel
singulare privilegio gaudet, vid. *ORD. PROCESS. SAX. d.*
L. ubi: in Erwiegung daß der Schuldner sein Guth bald
Anfangs mit dem Onere und Beding überkommen, daß
es dem Verkäufer verpfändet seyn solte / dahero auch
kein anderer des Schuldners Gläubiger / vor dem Ver-
käufer beständiger Weise einig Recht daran erlangen
können. *Conf. NEGUS. P. V. m. 2. n. 18.*

§. XXXVI.

Ut autem eo melius constet, quo nam loco venditor *Quinque*
sit ponendus, repetere liceat V. classes creditores gene- *communiter*
rales, (nam specialiter classes dici solent ii numeri, qui *classei credi-*
bus creditores certi concursus in sententia designatio- *torum faci-*
nis inter se distingvuntur) ubi Dd. ad primam classem *unt Dd.*

referunt eos, qui ex dominio, vel utilitate publica, vel alia causa singulare jus prælationis habent ante omnes reliquias classes; ad secundam illos, quibus hypotheca cum personali privilegio competit, ad tertiam simplices hypothecarios, ad quartam personaliter tantum privilegiatos, & ad ultimam denique chirographarios s. simplices creditores. Et si aliquatenus tantum inquirimus in rationem & connexionem hujus ordinis cur haec vel illa classis alteri anteferatur, mox ex ante dictis appareat, venditorem nostrum in prima classe locum obtinere,

*Ad primam
pertinet bac
reservata hy
poteca*

§. XXXVII.

Ratio hujus.

Inter simplices enim hypothecarios referri nequit vendor, quia præter hypothecam habet privilegium ut omnibus anteferatur. Nec ad secundam classem vocandus est, ipsius enim privilegium non est personale, quia, sive mulier sive alia persona viderit, illud non habet, nisi reservaverit hypothecam, sed juri reali & causa datu, atque hinc reale, & ad personam vendoris ejusq; conditionem non restrictum, quod personali omnino præferendum. In privilegiis enim concurrentibus videndum, cuius causa sit potior; quis vero dubitat vendoris causam esse potiorem, qui dominium suum non nisi cum hoc onere tradidit, nec rem vendidit, nisi hac reservatione fretus? Talis est, qui de damno vitando i. jure amittendo certat, quum e contrario emtoris creditores jus in re emta ambientes agant de jure querendo, & ita de lucro captando. Præterea, etiamsi de prærogativa realium privilegiorum contra quævis personalia affirmanda non essemus solliciti, haec tamen cur illis præferri debeant, non videmus.

Quod si

vel
nes
eca
bli-
um
jos
in-
nis
an-
sse

uit
im
or-
le,
on
u-
ris
n-
ti-
pi-
m
n-
ui
in-
a-
e-
m
lli
is,
lli

Quod si vero utrumque in eorum concursu tolleremus, quia privilegiatus contra æque privilegiatum suo privilegio non utitur, vid. l. ult. ff. qui pot. in pign. & l. 12. C. cod. Nov. 91. c. 1. venditoris hypotheca in re vendita prior effet omnino omnibus hypothecis ab emtore vel ejus successore constitutis, aut eorum creditoribus à lege concessis. Imo hærem venditam, quatenus hæc reservata hypothecā onerata est, nunquam affecerunt, & hinc solum personale privilegium istam prærogativam haud posset operari. Merito igitur vendor secunda classi, & per consequenti am etiam sequentibus præponitur, quam sententiam confirmat *ORD. PROC.*

MAGD. & SAX. cc. II. Dissentit *LAUTERBACHIUS* ad Tit. *Opinio Lauterbachii de privil. creditorum p. m. 587.* ubi tali vendori, & ei, terbachii refutatur qui ad rem emendam pecuniam mutuo dedit cum pignori, eandem tribuens prioritatem, utrumque inter personaliter privilegiatos ad secundam classem refert. Verum quæstionem de casu in d. l. 7. C. qui potiores in pign. expresso intactam relinquentes, urgemus non solum ea, quæ antea diximus, sed etiam notoriā differentiam inter hanc ab emtore constitutam & nostram à venditore ante translationem dominii reservatam hypothecam. Non enim eandem sed majorem in hac esse rationem & causam prælationis appetit, dum hæc ipsam translationem & acquisitionem dominii afficit, illa vero tantum rem acquisitam: & alia conditio esse debet domini pignus sibi reservantis, antequam jus proprietatis cum hoc ostendit in re à debitore emta, nullum jus in ea habentis.

Conf. NONIUS ACOSTA d. Reg. 2. ampl. 4. n. 16. Et huc quo-

*Num talis
h. potbeca
preferatur
anteriori do-
ti? Affirma-
tur.*

quoque pertinet quæstio, an venditor vi hujus reser-
vatæ hyporhecæ doti anteriori sit præferendus, id quod
negat PARLADOR. Rerum quotid. L. I. c. 8. SALICET in l. 5.
ff. qui potiores in pign. JASON in l. 29. ff. de R. C. verum
recte affirmat NONIUS ACOSTA c. l.

§. XXXVIII.

*Quisnam in
prima classe
ei prepona-
tur?*

*Num sumtu-
re possunt,
in utilitatem
concursum fa-
ciū?*

Hic non subsistendum est, sed quia in prima classe plures creditores concurrunt, de eorum prærogativa respectu venditoris nostri solliciti esse debemus. Ut de iis taceam qui rem apud debitorem existentem vindicatur? Num hi præferantur? Hos ante omnia deducendos & postea demum bonorum calculum faciendum esse, arguit l. 4. §. 1. ff. sive regund. l. 22. C. d. jure de lib. & eum, qui sumitus necessario fecit, semper præcedere jubet l. 8. ff. de positi. maxime quoad expensas judiciales ob processum concursus faciendas conf. ORD. PROC. MAGD. c. XLIX. Et quotidiana observantia, etiam in Saxonia, testatur, ut hi sumitus in sententia designationis mox primo loco ponantur, prout in casu, ubi durante concursus processu frumentum seminarium quis subministraverat, judicabatur à Dominis Scabinis Lips. M. Aug. 1702. in Hans Francens Concurs an den Amtmann zu Wiesenburg. Ita tamen hi sumitus prærogativam habent, ut quando bona debitoris ad satisfaciendum omnibus creditorib. non sufficiunt, non ante distributionem toti massæ, sed istâ facta iis tantum detrahantur, quibus satisfit, quæ limitatio ipsi quoque sententia designa-

gnationis hoc modo inseritur: Dafern aber des Schuld-
ners Vermögen zu aller Gläubiger Befriedigung nicht
zureicht/ werden solche (sc. die den Concurs zum besten
ausgewandte Untothen) nur denen jenigen / so ihre
Bezahlung erlangen/pro rata getürzet. Conf. ORD. PROC.
MAGD. d. l. §. 7. Hinc cum nullibi, exceptionem vendi-
tori ex reservata hypotheca competere , reperiatur,
quoad ipsum hæc omnia procedere concludimus.

§. XXXIX

Præter hos sumtus in prima classe locum habent *Impensa fu-*
impensæ in funus debitoris factæ , quibus de Jure Ci-
neris Jure Ci-
vili prærogativam concedere non dubitamus a. l. 20. l. vili prefe-
43. §. 1. & l. 43. ff. der religios. l. fin. C. d. jure delib. l. 1. §. fin. ad runtur.
L. Falcidiam licet enim hanc ex jure divino non dedu-
camus cum RODERICO in Tr. de Concursu. P. 1. art. 3. n. 3.
utilitate publica tamen nititur , ne mortuorum cada-
vera maneant insepulta, foeteant , aëremque corrum-
pant,nec non religione atque pietate, quibus omnibus
privata autoritas & stricta juris ratio cedere debet, pro-
ut in harum impensarum prælatione religionem sum-
mam esse rationem dicit Papinianus in d. l. 43. §. 1. vid.
l. 3. C. d. primipilo conf. MERLINUS d. Tr. L. IV: qv. 17. n. 15.
NONIUS ACOSTA Reg. II. ampl. 1. VANDERANUS de Privil.
Cred. cap. 1. Aliud expresse disponit , strictam juris rati- Non de jure
onem , quod non nisi cum onere in bonis debitoris fit, Magdebur-
sequens ORD. PROCESS. MAGD. d. l. §. 12. ubi sumtus fu- gia
neris non huic reservato pignori tantum , sed etiam
aliis adhuc postponuntur. Et idem de Saxonia dicen-
dum vid. ORD. PROC. SAX. c. l. §. Nächst diesen; quod nec in Saxo-
nem , quo in dicta Ordinatione recensentur , sibi invi-
nem , quo in dicta Ordinatione recensentur , sibi invi-

E

cem

cem præferri debeant docent Resol. Gran. Tit. von Consistorial-Sachen n. s. hisce: daß der Bezahlung halber die Ordnung / wie die Gläubiger in der neuen Gerichts-Ordnung der Reihe nach erzehlet werden / ins-
künftige gehalten ic. conf. BERLICH. P. I. concl. 64.

§. XL.

Eandem differentiam Juris Civilis, Magdeburgici & Saxonici notare debemus circa quæstionem, num fiscus quoad tributa realia priorem locum obtineat? Hisce reservatam hypothecam Jure communi postponendam esse, recte assertur, nam non personis sed rebus indicuntur l. 3. C. de anninis, ita ut ipsa res ad ea præstanta sit obligata l. 1. C. in quibus causis pign. nec tam persona quam ipsa res ob cessationem conveniatur juxta l. 7. ff. de public. & vectig. & ab eo, qui possidet, etiamsi ad reliquum aes alienum defuncti solvendum non sit obligatus, petatur l. 2. C. de anninis. Imo in l. 1. C. si propter publicas penit. dicitur, ob tributorum cessationem factam venditionem revocari non posse à creditore jus pignoris in ista re prætendente, quia potior est causa tributorum, & his priore loco omnia bona cessantis sunt obligata. Quid hæc lex aliud dicit, quam quod fiscus ratione tributorum præponendus sit omnibus hypothecariis etiam anterioribus? Nec obstat, quod vendoris hypotheca aliis quoque etiam anterioribus præferatur a. l. 5. C. qui potiores in pign. & privilegiata sit ob id, quod non nisi cum onere in bonis sit, uti sæpius dictum; Nam fisco quoque non nuda hypotheca sed jus prælationis ei cohærens competit, & si utriusque tam fisci quam vendoris privilegium consideramus, in hoc utilitatem privatam & strictam juris rationem, in isto uti-

utilitatem publicam, quæ summa ratio est, deprehendimus privilegii causam, ex qua privilegia debent æstimari juxta l. 32. ff. de rebus auct. jud.

§. XLI.

A jure Civili autem recedit ORD. PROC. MAGD. quæ ^{Non jure} Tit. XLIX. class. i. postquam in §. 3. huic reservationi Magdeburgo prærogativam concessit, in §. 14. subsequenti tributis logico cum assignat. Et eodem modo in Saxonia venditor locum habet priorem, quam tributa, vid. ORD. PROC. ^{Nec in Saxe.} SAX. d. t. 42. conf. supra §. 40. dubiumque circa hanc thesin ^{nia} ortum, composuit Elector Saxonie in Dec. LXIII. distinguendo inter retarda, quæ ante vel post hypothecam excreverunt. Quavis enim debita, quæ non affecerunt, antequam venditor sibi reservavit hypothecam, prius solvenda erunt. Conf. PHILIPP. ad d. Dec. Elect. 63. Obs. 2. n. 16. Nec obstat, quod in d. Ord. venditor in ordine verborum prior sit, & creditoribus secundum ordinem, quo recententur, satisfieri debeat, juxta ea quæ supra dicta sunt: Pro nostra enim opinione militat summa æquitas, & lex posterior ita erit explicanda, ut absurditas evitetur, quæ omnino adesset, si venditor in hoc solo, quod ejus hypotheca rem affecerit, antequam in emtoris bona transiit, fundamentum prælationis querens, eandem rationem in aliis agnoscere nollet. Hinc ad conciliandam antinomiam dicere licet, quod Ordinatio Process. post eos, qui jure dominii rem apud debitorem existentem vindicare possunt, ponat ordinem eorum, qui ex jure hypothecæ antea, quam debitor rem acquisivit, competentis, emtoris creditoribus præferri debent, & sicuti prior regula ita & hæc variis casibus sit illustrata, ideoque in uno ordine venu-

ditor sibi hypotheam reservans & is, qui anteriorem ex-
prestam hypothecam in eadem re habuit, comprehen-
dantur. Huc quoque spectant ea, quæ in antecedentibus
passim de prælatione venditori competente dicta sunt.

§. XLII.

*Num hoc jus
prælationis
ad usuras ex-
tendendum?* Sed num vendor ex reservata hypotheca jure
prælationis gaudet tam quoad sortem seu pretium, quam
quoad usurus? Affirmatur, ita ut usura simul cum forte
in una classe adjudicari debeant vid. l. 18. ff. qui potiores in
pign. & BRUNNEM. ad d. l. RICHTER. de Privileg. Cred. C.
VII. n. 29. MOLLER. L. I. Sem. c. 28. CARPZ. P. t. C. 28. def. 160.
nec distinguendum sit, an bona ad satis faciendum omni-
bus creditoribus sufficient nec ne, conf. PHILIPP. ad Del.
Elect. VIII. Obf. 5. n. 13. Dissent RICHTER. c. l. n. 38. Idem
procedit in Saxonia Electorali juxta ORD. PROC. SAX.
Tit. 50. §. denn wenn einer. Quamvis autem in hoc Du-
catu Magdeburgico olim Jus civile observatum fuisse
testetur RICHTER. c. l. n. 36. hodie tamen post ORD. PROC.
MAGD. de anno 1680. b. l. interesse moræ distinguendum
est ab usuris, ita ut illud eadem, qua fors prærogativa
gaudeat, haec verò in tertia demum classe locum obtine-
ant vid. Cap. 49. §. 4.

§. XLIII.

*Num adven-
ditoris here-
des & cesso-
narium?* Porro sicuti supra diximus, actionem hypotheca-
riam competere non tantum ipsi venditori sed etiam
ejus successoribus tam universalibus, quam singulari-
bus; ita quoque nullum dubium est, quin in eos jus
prælationis transfeat, cum non sit jus personale, sed reale
& hinc ad heredes transmissibile, quale quid regulariter
cedi potest. Conf. l. 13. qui pot. in pign. Illustr. Domini STRYKII
Dissert. de Jure non Cessibili. CODEX FABR. L.VIII. tit. 9. def. 4.

§. XLIV.

*Debito soluto
hypotheca* Quamvis autem soluto debito pignus perire neces-
sum

sum sit, & parte debiti soluta, obligationis pars extingua-^{expirat, non}
tur; nihilominus, quandiu adhuc aliqua pretii pars resi-^{scus si mini-}
dua est, tota res vendita manet obligata, ita ut emtore ^{ma}eius pars
in reliquo solvendo moram faciente, venditor possit to-^{residua}

tam rem venditam pignoris jure vindicare, & retinere
quoad usque totum ei premium solvatur, imo rem di-
strahere l. 6. C. de distr. pign. l. 9. §. 3. ff. de pign. act. l. 2. C. de-
bit. vend. pign. imped. non posse COD. FABR. L. W. Tit. 33. def.
6. HARTM. PISTOR. P. 3. qv. 12. n. 6. HOFFMANN. de Jure
Rer. Indiv. Cap. III. Sect. 3. m. 9. ubi prej. CARPZ. P. II. const. vel usura
23. def. 31. Id quod non de residua forte tantum, sed etiam
de usuris nondum solutis accipi debet d. l. 2. l. n. §. 3. ff.
de pign. act. MERLIN. de Pign. & Hyp. l. V. qv. 1. n. 16. qv. 2. n. 25.
quamprimum autem venditori solutione, compensa-
tione vel alio modo satisfactum est, hypotheca est sub-
lata d. l. 9. & l. 4. ff. qui pot. in pign. l. 6. ff. quib. mod. pign. vel
hyp. solv. Hinc, si ponamus, filium patri vendidisse fun-^{Num confu-}
dum cum reservatione pignoris pro pretio residuo, &^{sione hypo-}
hoc nondum soluto patrem esse mortuum, atque fili-^{theca hec tol-}
um eius fieri heredem, confusione tolletur debitum &^{latur?}
hypotheca amplius non valebit. l. 7. C. de pact. l. 22. l. 50.
ff. de fidej. & mand. nisi confecerit inventarium l. 22. §. 9.
C. de jure delib. Item si creditorum fit concursus, nec bo-
na sufficient, filio adhuc salvum est debitum & jure præ-
lationis gaudet a. l. pen. §. 1. ff. de Except, reijud, conf. BRUN-
NEM, ad d. l. MERLIN. L. V. qv. 16.

§. XLV.

Renunciatione quoque pignus tolli in aprico ast, non tantum expressa ^{Num renun-}
sed etiam tacita, ubi jam remissionem pignoris presumunt. Idem h. l. ob-^{ciatione.}
tinet, quodsi ergo venditor consentiat in alias venditionem rei sibi *An consenti-*
oppignorat& jus hypothec& pralationis regulariter amittit a. l. 4. §. endo in ven-
1. ff. quib. mod. pign. vel hyp. solv. l. 2. C. de remiss. pign. Ast num consenti-^{ditionem,}
ens in oppignorationem tertio creditori faciemad sui pignori renunci- vel oppigno-
asse censendus est? Ante omnia hic juxta l. 12. §. 4. ff. qui potiores in pign. vi-
rationem pa-
E 3 den-steriorum?

dendum est, quid actum sit: utrum ut discedatur ab hypotheca in totum, an ut ordo servetur, & prior creditor posteriori loco constituantur quoties autem de eo non constat, in dubio venditor jus suum remisile videtur l. 9. & 12. ff. quib. mod. pign. vel hyp. solv. p. l. 2. C. d. remiss. pign. HARTM. PISTOR. L. III. qv. 16. & imputet sibi, quod consensum suum absque restrictione dederit a. l. 4. ff. quib. mod. l. 39. ff. de patris. Dissentit CARPZ. P. I. C. 28. def. 13. statuens, quod tantum alterius creditoris locum salvo jure hypotheca occupet. Quæ sententia in Saxonia Electorali quatenus obtineat, vid. ORD. Proc. Sax. Tit. 46. §. Es trægætsich.

S. XLVI.

*Exspirat rei
interitus to-
tali.*

*Non partiali-
ta, area manet
obligata,*

Interitus quoque rei venditæ totali jus vendoris reale & prælationis, quia rem venditam specialiter afficit, perit. l. 8. ff. quib. mod. pign. salv. non si pars ejus salva manet. Hinç domo vendita combusta, area manet obligata, & in nova re ædificata vendor pignus habet vid. l. 29. ff. de pign. & hyp. HOFFM. c. l. n. 4. conf. CARPZ. P. I. dec. 12., ubi dicit; domo combusta in camentis, ex quibus alio in loco dominus fuit ædificata, hypothecam remanere.

S. XLVII.

*Prescriptio-
ne.
Et versione in
mutuumjure
Magd. jus
prælationis.*

Quæ tandem de præscriptione dicere possem, de eo videantur Dd. ad Tit. ff. d. pign. & Hyp. Unicum ad hoc notandum est ex ORD. Et versione in PROC. MAGD. d. l. §. 4. quod vendor amittat jus prælationis, quando residuum pretium in mutuum mutat, ubi tamen hypotheca ipsi salva manebit, & ita in tertiam classem recedit. Finis esto.

C O R O L L A R I A.

- I. Nulla Ceremonia consensu totius Ecclesia Evangelicæ recepta.
- II. Nulla Ceremonia consensu totius Ecclesia Evangelicæ rejecta, sed quilibet Ecclesia particularis pro arbitrio mutavit quod ad superstitionem magis, quam ad ædificationem pertinere videret.
- III. Frustra ergo sunt, qui hodie in mutandis Ceremoniis & ad meliorem Ecclesia ædificationem dirigidis Principis potestatem ad consensum totius Ecclesia adstringunt.
- IV. Una tamen occurrit Ceremonia, quam & Ecclesia Apostolica & Catholica usque ad reformationem Evangelicam ex parte servavit, Ecclesia vero Evangelica non per consensum unanimem, sed per incuniam sustulit, scilicet fractio panis in administratione Sacrae Canæ. Sane nullam Missam esse sine fractione panis, jure Canonico certum est, quod totidem verbis urget Lutherus.

ULB Halle
001 871 366

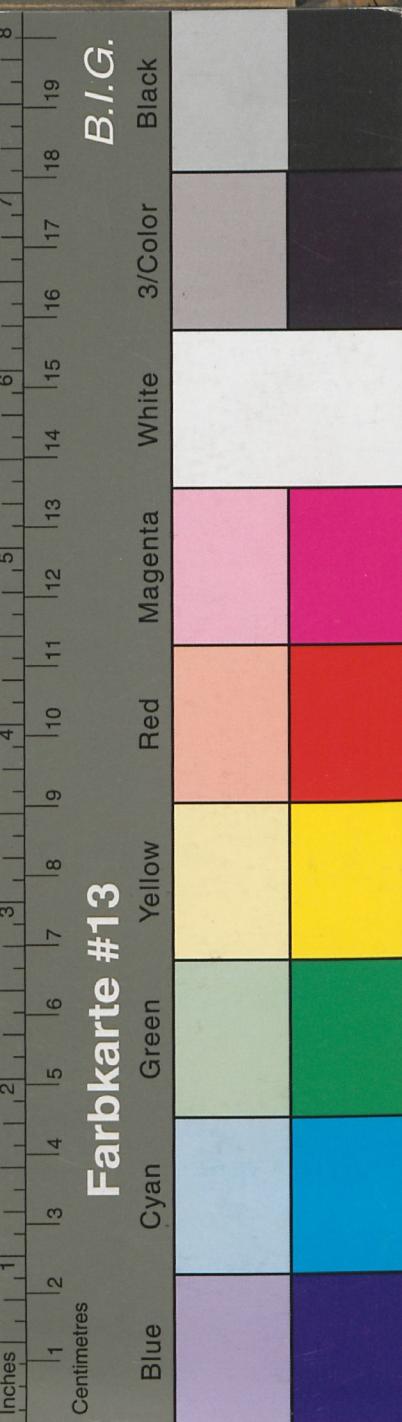
3

56

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

Hum. XV. R. T. 21.
Pr. 21. num. 25.

144 D. B. V.
DISSE^TAT^O JVRIDICA
De 1704 13

RESERVATIONE HYPOTHECÆ AVEN- DITORE FACTA IN SECV- RITATEM PRETII RESIDVI,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
Quam
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDERICO

WILHELMO,

REGNI BORUSSICI, ELECTORATUS ET PRO-
VINCIARUM BRANDENBURG. HÆREDE, &c. &c.

IN REGIA ACADEMIA FRIDERICIANA
AVTORITATE ILLVSTRIS JCTORVM ORDINIS,

PRÆSIDE

DN. CHRISTIANO OTTONE

MYLIO, J.V.D.

D. 23. Januarii Anno M DCCIV.

Eruditorum Examini

subiecti

JOHANNES NICOLAUS

MOLLWIZIUS.

Blanckenburgo-Schwartzburgicus.

H. L. Q. C.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
Typis JOHANN. GRUNERI, Acad. Typogr. 1704.